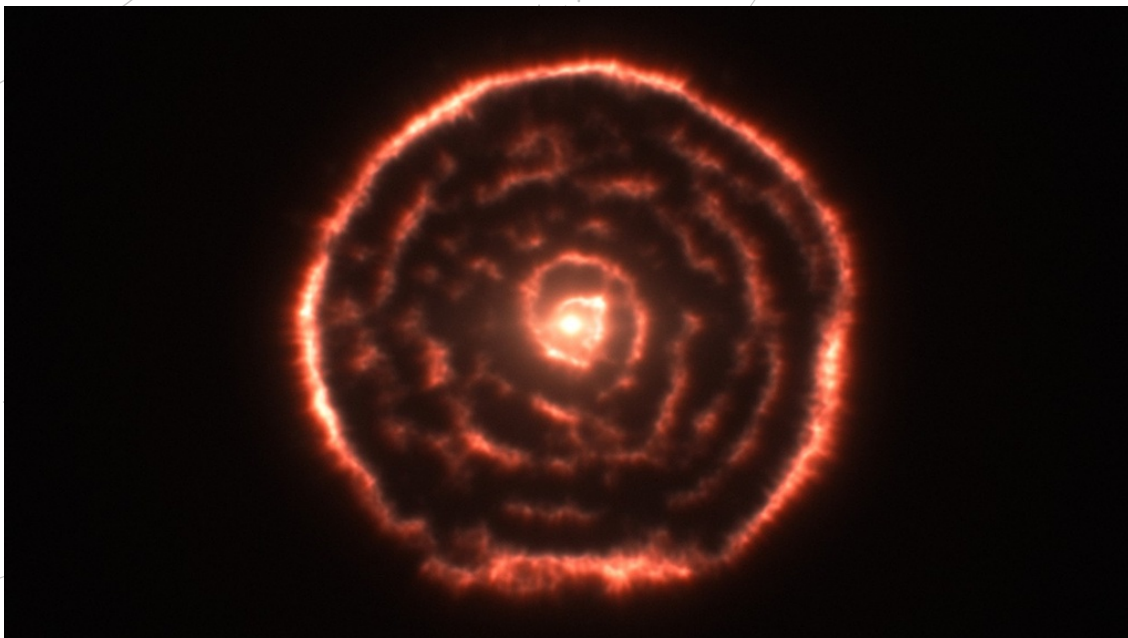

SPACE SCOOP

WIADOMOŚCI ZE WSZECHŚWIATA

Kreć się wokół siebie!

10 października 2012

Czy kiedykolwiek udało Ci się pociągnąć nitkę z ubrania tak, że ona się ciągnęła i nie chciała skończyć? Astronomowie zauważyli takie same cuda w kosmosie! Jeśli dwie gwiazdy okrążają się wzajemnie, wówczas nazywamy je układem podwójnym. Kiedy jedna gwiazda porusza się, zabiera drugiej luźny materiał, który krąży wokół towarzysza. Dzięki temu w kosmosie tworzy się piękna spirala!

Gwiazda w centrum obrazka to czerwony olbrzym. Kiedyś, była to zwykła gwiazda (jak nasze Słońce), jednak postarzała się i powiększyła. Ponieważ zwiększyła swoją wielkość ale nie zaczęła wytwarzać większych ilości ciepła - jej całkowita temperatura zmalała, a w trakcie stygnięcia stawała się bardziej czerwona. Wydaje to się dziwne ponieważ na co dzień używamy koloru czerwonego do określenia czegoś gorącego (np. ciepłą wodę). Jednak w Astronomii jest odwrotnie: chłodne gwiazdy są czerwone, a ciepłe niebieskie!

Czerwone olbrzymy potrafią urosnąć do rozmiarów dziesiątek a nawet setek rozmiarów Słońca. Są wówczas tak ogromne, że mają problem z utrzymaniem najbardziej zewnętrznych warstw materii. Kończy się to oddaniem materiału w przestrzeń kosmiczną. Gwiazdy kończą wówczas swój żywot otoczone chmurą gazu i pyłu. Praktycznie wszystkie gwiazdy kończą jako czerwone olbrzymy, ale tym razem astronomowie po raz pierwszy dostrzegli świecący gaz, który tworzy spiralę. Mogło to zostać spowodowane jedynie poprzez niezauważonego jeszcze towarzysza. Co prawda jest on zbyt ciemny, aby można go dostrzec, jednak dzięki powyższej spirali, możemy się domyślić o jego istnieniu!

▲ COOL FACT!

Czerwone olbrzymy wyrzucają taką ilość materiału, że zasila on okoliczne planety. Najpewniej część atomów, z których jesteś zbudowany/zbudowana również pochodzi z czerwonego olbrzyma!